

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejeman za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. Opravništvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Jugoslovansko bojišče.

Mej tem, ko to pišemo, bije se v Srbiji pri Aleksincu glavna bitka, odločevalna mnogo za Srbijo in tudi mnogo za Slovanstvo! Iz Belgrada se namreč oficijalno od 23. avgusta poroča: **Včeraj je bil najkrvavejši in najtrdovratnejši dan boja mej Nišem in Aleksincem, ki uže štiri dni traje, in je bojevan bil noter v temno noč. Obe vojski ste svoje pozicije ohranili. Turki so se za 50.000 mož pomnožili. Junaško držanje srbske vojske se hvall od vseh strani. Denes se bitva nadaljuje v večje meri.**

Iz Carigrada poroča turški telegram, da so se turški poveljniki zjedini pred Aleksincem.

Trenotek je tolikanj važen, odločenje, ki se je včeraj morda uže zgodilo ali se denes godi, tako veliko za nas Slované — da obmolknemo. Saj nam mora brzi čas skoraj poročiti, ali je prišel uže jedenkrat čas, ko tudi na Slovana pride vrsta sreče, ali pa je obsojen še nekaj vremena trpeti.

O pripravah za boj pri Aleksincu poroča „Pol. Corr.“ iz Belgrada 22. avgusta sledeče: Pri Aleksincu stoje pod poveljstvom Černjajevoga 4 srbske divizije (po 14.000 mož pešcev, 4 regimenti konjištva in 12 baterij). Mesto je na tri strani z utrdбами obdano. Černjajev je v Aleksincu in sam vodi operacije. Rezerve stoje v Deligradu.

O srbskem vzetju Knjaževca sodi „N. W. Tagbl.“ tako-le: „Horvatović stoji zdaj Ejub-

paši za hrbtom. Če se Srbom posreči pri Aleksincu le nekaj dni ustavljati se in če ima Horvatović le nekaj več močij soboj, potem je Ejub-paša kakor v mišjo past ujet. Ta vzmak nazaj od strani Horvatovića je, če tudi ne bode do vseh od Srbov úpanih konsekvenc vodil, dozdej najženjalnejši poteza celega srbskega vojevanja.“ Bog daj, da bi bilo istina tudi po daljnji sreči srbskega orožja.

Hrvatski „Obzor“ piše pod napisom: „Boj okolo Aleksinca“ mej drugim: Uže dolgo nij došel tako radosten glas iz Belgrada, kakor denes. Horvatović je zopet v izgubljenem pred 14 dnevi Knjaževcu in na Tresibabi.“

Prav kot gotovo je videti zdaj, da bode jugoslovanska vojska proti Turkom pri Grkih veliko podporo dobila, če se le nekaj časa še zmagovalno obdrži. „Pol. Corr.“ poroča, da je na otoku Kreti uže do krvavih bojov prišlo mej grškimi kristijani in Muhamedani, velika vstaja se pripravlja. Pa tudi na kontinentu v Janini je uže nekov Grk z imenom Russides osnoval grško vstaško legijo, ravno tako se snuje legija v Larissi. Grška vlada bode potem prisiljena vojsko napovedati.

O zadevi naših ljudskih učiteljev.

(Izv. dopis iz učiteljskih krogov.)

Ne morejo se razmere ljudskih učiteljev z ničemer bolj obelodaniti, nego s tem, da se primerjajo z onimi drugih stanov. Iz tega je izšla posledica, da so ljudski učitelji drugim, nič manj umrljivim ljudem nasproti v krivičnej in škodljivej izjemi, katera mora tudi najbolj poveršnega opazovalca socialnih zadev napotiti k premišljevanju, ter mu konečno o šolskem vprašanju oči popolnem odpreti. Ako hočejo torej

ljudski učitelji v tem obziru sebi pomoči, treba je, da brez premisleka pogumno svojo krivico in revščino javno svetu pokažejo. Drže se tega pravila, namenili smo se denes o dneh ali djetah ljudskih učiteljev in drugih uradnikov nekoliko spregovoriti.

Kakor je obče znano, prisiljeni so ljudski učitelji vsako leto jedenkrat, po okoliščinah tudi večkrat zbirati se k uradnim okrajnim učiteljskim zborovanjem v tem ali onem kraju. Pustivši na stran, da uže ta sila nekako izjemo v primeri z drugimi stanovi v sebi ima, pokaže se pa tukaj razloček v ravnani glede denarstvenega vprašanja od neke strani nasproti učiteljem in neučiteljem prav očitno. Prav jasno se vidi, kako malovredno neka stran socialno stanje ljudskih učiteljev ceni. Ko so nasproti drugim uradnikom dnevnic na njih službenih potih vsaj realnim okoliščinam primerne, da dostikrat tudi zelo visoke, odloči se ljudskemu učitelju bodočega zaroda, ko mora velikokrat dolga in težavna pota s svojimi čreveljskimi konji prehoditi, majhena odškodnina, katera naj mu zadostuje. Nikakor se ne more tukaj na to ozirati, da nekateri ljudski učitelj, kateri je prisiljen iti k okrajnim uradnim zborovanjem more se zjutraj in zvečer nahraniti, saj more tako tudi sleherni uradnik storiti, pa vendar dobi jako obilno dnevnicu.

Glede te resnice, smeli bi učitelji po vsej pravici vprašati, zakaj so se tako nizke dnevnic ravno ljudskim učiteljem odločile in ne tudi drugim uradnikom, kateri so v tej zadevi z njimi v enakem razmerju? Ako bi to bilo, kar bi bilo po našem mnenju po vsem pošteno in pravično, potem bi se na leto ogromne

Listek.

Pomladanski valovi.

(Roman, spisal Ivan Turgenjev; poslovenil dr. Maks Samec.)

(Dalje.)

XXI.

Gozdič, v katerem je imel biti dvoboj, je ležal kake četrt milje od Hanan-a. Sanin in Pantaleone sta se pripeljala tja prva, kakor je bilo naprej uže določeno. Kočijo pustita na robu gozdiča, sama pa se zgubita v senco gostega drevja.

Čakanje nij bilo za Sanina preveč mučno; hodil je nazaj in naprej po poti, prisluškiyat, kako so pele ptice; gledal za proletavšimi „kačjimi pastirji“ in kar stori veči del Rusov v takem slučaji, trudil se, ne misliti. Le jedenkrat se ga je polotila dvomba: naletel je bil na mlado lipo, polomljeno, kar je naj bolj verjetno po včerajšnjem viharju; gotovo je umirala . . . vse bitje na njej je umiralo. „Kaj

je to? Predznamenje? mu šviga po glavi, ali v istem trenutku zazviščne, skoči prek lipe, in stopa naprej po poti. Pantaleone pa je ves čas mrmrljal, klel nad Nemci, žlabudral, kraspal se po hrbtu, po kolenih, celo zeval je od vznemirjenja, kar je davalo prezabaven izraz njegovemu majhnemu stisnenu ličicu, Sanin komaj da se nij zasmijal, ko ga je zagledal.

Naposled se zasliši ropotanje koles po mehkeji cesti. — Oni so! se oglasi Pantaleone, se postavi po konci in zravna ne brez notranje groze, katero je prikrivati si prizadeval z vsklikom: Brrr! in z opombo da je denašnje jutro dovolj sveže. Obilna rosa je topila travo in listje, znoj se je vsilil celo v gozd.

Oficirja sta se kmalu prikazala pod gozdnim otokom; spremljal jih je majhen postaven človek s flegmatičnim, skoraj zaspanim licem — vojaški doktor. V jednej roki je nesel glinast vrč z vodo — za vsak slučaj; torbica s kirurgičnimi instrumenti in prevezami mu je mahala po njegovih levih plečih. Videlo

se mu je, da je moral biti navajen na jednake ekspedicije; te so bile jeden izmej virov njegovih dohodkov; vsak dvoboj mu je nesel 8 červoncev (dukatov) — po štiri od vsake lojujuče stranke. Gospod pl. Richter je nesel, torbico s samokresi, pl. Dönhof je vrtel v roki malo šibico.

— „Pantaleone,“ zašepeta Sanin starčeku, „ako . . . ako padem, — vse se zamore zgoditi — vzamite iz mojega levega, postranskega žepa cvetlico v papir zavito, in dajte jo gospodični Emi. Slišite? Mi obljubite?“

Starček pogleda obupno nanj — in kimne pritrdivo z glavo . . . Bog ve, ali je razumil, kar ga je Sanin prosil.

Protivniki in sekundanti so se pozdravili, kakor je navada, s pokloni. Le doktor sam še obrvi nij vzdiguil — sedel zevaje na travo: „Meni nij veliko mar za viteško dvorljivost.“ Gospod pl. Richter predloži gospodu „Tschibadola,“ naj izbere kraj; g. „Tschibadola“ pa odgovori, topo obračaje svoj jezik: „Odkazite

svote prihranile, katere bi se gotovo bolje v prid šolstva in učiteljstva obrniti mogle. Sicer naj pa nihče ne misli, da ljudski učitelji vsakemu svoje dnine nedvomljivo iz srca ne privoščimo, pri tem smemo pa vendar zahtevati, da se naš glas, da bi se tudi naše dnevnicice jednako drugim uradnikom postavile, po vsem ne prezira.

To se ve, da s tem ljudski učitelj po mnenju nekaterih ljudij neizrečeno mnogo zahteva, kar presega po njih mislih vse meje, ter skoraj ne vedó, kako bi to klasificirali za neopravičeno predrznost in bog zna kako! Vprašamo, je-li potem čudno, ako ljudskega učitelja uže skoraj vsaka beriška duša čez ramo gleda? — Nikakor, vsaj sedanja napredovalna (!) doba vse le iz gmotnega in materialnega stališča razsoja!

Uže se je tu in tam mislilo in poudarjalo, da osobno, kakor tudi stanovno spoštovanje ljudskega učitelja zahteva, takih prisilnih zborovanj zaradi njihove grde nizkosti ne več obiskavati. Vendar so v tem misli različne in tudi nam se dozdeva, da bi bilo v tem slučaju skoraj popolno napačno, ako bi se motiv razžaljenja tako krivično rabil. Na ta način bi se dalo le malo doseči, kajti, ako se dotični ne sramujejo, ljudske šole postaviti v tako izredno izjemno stanje, ter jim odločiti tako malostne dnevnicice, težko bi se sramovali, ako bi se ljudski učitelji postavno uprli zoper obiskovanje prisilnih zborovanj. Sigurno je dokaj ložje, uže obstoječi vir na to pripraviti, da v prihodnje več donša, kakor pa popolnem in čisto novega. Za to naj bi se od vseh stranij glas povzdignil in razširjal, da v sedanjih dragih časih sedanje dnevnicice nikakor ne zadostujejo, ker se z njimi nikakor izhajati ne more. Ako se uže od nas ljudskih učiteljev zahteva, da na leto prisilne uradne konference, bodi si v tem ali onem kraju, obiskujemo, menda je tudi nasprotna dolžnost, obiskovalce prisilnih zborovanj vsaj materialne izgube in škode oprostiti. Nikakor se pa ne sme in ne more zahtevati, da bi ljudski učitelj pri tako borno odmenjenej plači še za taka prisiljena pota — katerev se od družih stanov ne zahtevajo — po vrhu še svoje krvavo zaslužene novce trosil. Ako bi pa morebiti kdo mislil, da so telesne potrebe ljudskega učitelja različne od družih ljudij, bil bi v velikej zmoti. Kljub temu, da so se ljudski učitelji do

zadnje dobe prav sistematično učili in vadili stradati, bi se vendar v sedanjej tako hvalešanej napredovalnej dobi spodobilo, kako drugače pričeti. Res je sicer, da nekatere vrste antropologičnih diletantov trdó, da se človek vsled večletnega stradanja in pritrovanja velike in občudovanja vredne zdržnosti privadi, vendar bi svetovali, da bi se taki in jednaki eksperimenti skoraj tudi drugod poskusili, ne pa jedino pri nas ubozih ljudskih učiteljih, kakor do sedaj!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 24. avgusta.

Cesarica naša pride 2. septembra v Miramar, kjer se delajo zanjo mnoge priprave. Uže je prepovedan tujcem vhod v grad in tudi barke ne smejo ondi več prijaviti do suhega.

Na **Gališkem** so volili veliki posestniki jednega poslanca v deželni zbor. Uže poprej so si bili izvolili dvornega svetovalca, gospoda Bartmanskega ali ker volitve nij hotel sprejeti, so si izbrali nekovega dr. Petra Grossa, kateri je bil tudi uže državni poslanec.

Demisijon **ogerskega ministra** Simonija je cesar sprejel in uže objavljajo uradni listi dotično kabinetno pismo. Minister ostane v službi do nastopa svojega naslednika.

Vnanje države.

Mnogo se o **Srbiji** govori in piše, da bode in hoče mir skleniti. Diplomacija res na to silno pritiska. Časniki uže pogoje ali uvele miru razkladajo, namreč, da bode Srbija dala pol milijona ducatov vojne odškodnine, da bode smela imeti le 20.000 mož narodne vojske namestu 160.000, da pojde Milan v Carigrad poklonit se itd. Mi pravimo: čakajte še malo.

Ruske „Moskovskija Vedomosti“ so hude na Rumunijo. Le s Srbijo vred si mogo Rumunci neodvisnost priboriti ne z neutraliteto, Naj ne gledajo v Berlin. Nemci so jim le nadloge v deželo prinesli in kamarilo in zapravljanje.

Iz **Rima** se poroča, da je italijanska flota dobila povelje, vrniti se iz orientalnega morja v Italijo nazaj, le na nekaterih štacijah ostanejo posamezne ladije.

Na **Francoškem** je sedaj od nas uže naznanjeni govor Marcérea na dnevnem redu. Osupnenje prouzročuje posebno to, da je minister mej govorom omenil Thiersa, ter ga imenoval „vzvišenega“ patrijota in nedosegljivega politika. Marcéreaov govor je bil poprej posvetovan v zboru ministrov in sam MacMahon mu je dal odobrenje.

Ravnokar je bil obsojen nekov kapitan Grimal. Bil je pri vojnih sodiščih, obravnavaočih v komunarskih zarotah, tožitelj, ter je pri tem pisma kradel in tako večkrat čisto nedolžne osebe ob vso obrambo proti zatožbi pripravil. Raspail sin je torej predlagal, da se vsi komunarski procesi iz nova pregledajo.

Na **Angleškem** si sedaj mnogo glave belijo, s kakimi svečanostmi da bi v Indiji vpeljali novi naslov vladarkin: „Indiae imperatrix“. Piše se, da se bode objavlanje tega naslova najpoprej 1. prosenca 1877 v mestu Delhiju vršilo. Tija pride iz Kalkute podkralj angleški s pompoznim spremstvom in krog mesta se bode nabrala armada 15.000 domačih, kakor tudi angleških vojakov.

Severno-amerikanski listi naznanjajo, da so imele železnice združenih držav v letu 1875 dohodkov 503,065.505 dolarjev. Pač dokaz velikanskega razvoja!

Dopisi.

Iz Ptujaja 21. avg. [Izv. dop.] (Tretji občni zbor „Učiteljskega društva za slovenski Štajer“). Od 16. — 18. avgusta je bilo zbrano v Ptujaju okoli 80 učiteljev, ki so bili navzoči pri uradni okrajnej konferenci, katero snujejo c. kr. šolski nadzorniki na podlagi postav in ukazov navadno vsako leto jenkrat. O tem času, namreč 16. avgusta zborovalo je tudi „Učiteljsko društvo za slovenski Štajer“, ki je postalo v novejšem času važno, ne samo za slovensko štajersko šolstvo, namreč za vse slovensko učiteljstvo. Po osmej uri zvečer se je zbralo blizu 50 udov tega društva in družih učiteljev v ptujski čitalnici. Predsednik Lapajne, ki brani v prvi vrsti narodni slučaj slovenske šole, pozdravil je v navzočnosti vladnega komisarja, g. Rupnika, zbrane učitelje, razložil ob kratkem, zakaj se je letos občni zbor mej šolskim letom sklical in povdarjal je posebno važnost društva. Na to je čital tajnik Klanšček poročilo o društvenem delovanju, iz katerega razvidimo, da društvo dovelj na trdnih nogah stoji, kajti šteje blizu 70 udov! „Slovenski učitelj“, organ društva se tiska v 400 istisih. To poročilo se je brez ugovora na znanje vzelo. (Še pred tajnikovim poročilom pozdravil je bil zbor ptujski narodni učitelj, g. Romih, v imenu ptujskega učiteljskega društva.)

Iz tajnikovega poročila smo tudi izvedeli, da je društvo letos založilo „Slovenski učiteljski koledar“ in da bode izdalo

vi. milostljivi gospod, prostor, jaz pa bom pazil.“

Pl. Richter gre iskat in najde v gozdiču jako lepo s cvetjem obsipano poljano, odmeri korake, obznači dve skrajni točki z obtrganimi palčicami, vzame iz torbice samokrese, zavrti dve puli*); z jedno besedo, trudil in prizadeval si je na vse moči in neprestano brisal si z belo rutico spoteno lice. Spremljajoči ga Pantaleone je bil podoben človeku, katerega zebe. Mej temi prigotavljanji sta stala protivnika od daleč in spominjala na dva kaznovana učenca, ki se mrgodita na svojega učitelja.

Prišel je odločni trenotek . . .

„Vsak vzame svoj samokres“ . . .

Na to reče pl. Richter Pantaleonu, da njemu kot starejšemu sekundatu pristoja po pravilih dvoboja zaklicati osodni: „jeden! dva! tri!“; obrniti se s poslednjim svetom do protivnikov in predlagati jima, naj se pomirita, da, akoravno nima tako predložjenje nikdar in

nikakoršnega vspela in nij v obče nič družega, kakor prazna formalnost, si ipak, spolnivši to formalnost g. Zippatola odvrne od sebe nekoliko odgovornosti; da je priličen nagovor napraviti dolžnost tako imenovanega „nepriistranskega svedoka“, da pa, ker tacega nij, prepusti on, gospod pl. Richter, to privilegijo svojemu spoštovanemu sobratu. Pantaleone, ki je bil jel skrivati se za grm, da bi ne bil videl oficirja — razžaljavca, nij izprva nič razumel, kar je govoril gospod pl. Richter — tem menj ker je govoril skozi nos; — ali na jedenkrat se strese, stopi hitro naprej, in krčevito z rokami ob prsi tolčeč, zavpije s hripavim glasom v svojem zmešanem narečji: „A la la la . . . Che bestialità! Deux veun 'ommes comme ca que si battona — perchè? Chi diavolo? Andate a casa!“

— „Jaz nočem pomirjenja,“ spregovori brzo Sanin.

— „Jaz tudi ne,“ ponavlja za njim njegov protivnik.

— „Nò tak, zavpijte: jeden, dva, tri!“ se

obrne pl. Richter k Pantaleonu, ki je bil popolnem iz uma in ki se je bil hitro zopet skrtil v grm; od tu zakriči ves skrčen s zasukano glavo, migetaje z očmi na vse grlo: „una . . . due . . . e tre!“

Prvi je vstrelil Sanin — in nij zadel. Njegova krogla je žvekrila v drevo. Precej za njim je bil ustrelil tudi baron Dönhof — prednamerno na stran, v zrak.

Zdaj nastopi globoko molčanje . . . Nihče se ne gane iz mesta. Pantaleone vzdihne na tiho.

— „Zavkažete ponavljati?“ spregovori Dönhof.

— „Zakaj ste vstrelili v zrak?“ vpraša Sanin.

— „To nij vaša reč.“

— „Bote tudi v drugo vstrelili v zrak?“ vpraša Sanin.

— „Morebiti; ne vem.“

— „Dovolite, dovolite, gospoda . . . začne baron Richter; „dvobojnika nemata pravice govoriti mej sabo. To nij nikako v redu.“

*) nar manjši ruski denar.

koncem tega leta „Občno zgodovino“ za narodne šole, katero je spisal dr. Netolička in poslovenil Lapajne. — Po poročilu blagajnika, g. Kovačiča, je imelo društvo okoli 750 fl. dohodkov in 674 gld. stroškov; društvo je torej aktivno, le pri Pajk-ovej tiskarni ima mali znesek poravnati. Na drugi strani pa ima precej denarne vrednosti v založenih dveh knjigah. Tudi k blagajnikovemu poročilu nij nobeden navzočih ničesar dodal. Volili so se na to 3 pregledovalci računov, namreč gg. Štuhec, Štrenkelj, Kosi. O prihodnji točki, o nadaljnem društvenem delovanju, je spregovoril g. Romih. On vidi (gotovo ne iz lastne inicijative) v vredovanju „Slovenskega učitelja“ nekatere pomanjkljivosti v tem, da list povdarja „narodno stališče“ (ali kakor se je on izrazil), da se v politiko vtikuje. Na to opazko, katero je čul g. R. le v nemčurskih krogih, odgovorili so predsednik in drugi učitelji, da je nekaterim (vladnim in nemčurskim) ljudem že to politika, da se slovenski govori in slovenski piše. Koliko večji politični greh mora torej to biti, če se slovensko narodno stališče povdarja za slovenske šole, po katerih bi nekateri radi samo ponemčili naš narod.

Pri naslednji točki se je določilo, da znaša društvenina za prihoduje leto 3 gld. 50 kr., a naročnina za „Slovenski učitelj“ samo 3 gld. Društveni sedež za bodoče leto ostane še Ljutomer; za bodoče zborovanje so se Brežice odločile. — Za predsednika se je izvolil g. J. Lapajne; drugi odborniki pa so gg.: Kryl, Klanjšček (iz Ljutomera), Kovatič, Štrenkelj, Žinko (iz Središča), Štuhec (s Huma), Repič (od sv. Miklavža), Jarc (od sv. Jurja pri Celji), Škoflek (z Vranskega), Kregar (iz Celja), Kunstič (iz Sevnice), Poljanec (iz Brežic), Jamšek (iz Rajhenburga), Brezovnik (iz Vojnika). — Pri odborovej seji (drugi dan) volil se je za predsednikovega namestnika g. Kryl, za blagajnika g. Kovačič, g. tajnika g. Klanjšček.

Po dokončanem zboru pozdravil je navzoče narodne učitelje s krepkimi besedami g. Trstenjak, odbornik ptujske čitalnice. — Tako se je v lepem redu dokončal uže 3. občni zbor „Učiteljskega društva za slovenski Štajer“, kateremu želimo še „mnogaja leta!“

Iz Materije 22. avgusta [Izv. dop.]

Moja služba v Materiji je torej razpisana. Ker sem pa jaz bil cel čas zadovoljen z ogromno večino tukajšnjega naroda, in ker vsa dotična šolska gosposka od krajn. do dež. šk. sveta učiteljstvo volovskega šk. okraja vrlo dobro podpira, štejem si v sveto dolžnost, da vsacemu gorko priporočam to službo, kdor utegne prositi za njo. Posebno gg. abiturijentom učiteljskih bi prijalo to mesto. Školski strokovniki, ogledavši Materijsko školsko splotje, izrazili so se tako ugodno o njem, da v Istri nije pri kmetih nikjer para tej zgradi, kajti vsi prostori so primerno veliki, suhi, novi z bivališčem vred, ker se poleg tudi prijeten šk. vrt nahaja. Mimo pelje pa tudi velika tržaško-reška cesta na novo železno stacijo, ki je $\frac{3}{4}$ ure oddaljena od Materije. Ta nova učilna je pa tudi uže 1. leto tako dobro preskrbljena z učnimi pomočki, kakor so po mestih od stenskih tabel do fizikalnega kabineta, kajti sl. dež. šk. svet je na učiteljevo prošnjo samo mnogo dražih stvari žrtvoval. Ako bode učitelj pokazal svojo dobro voljo in sposobnost, uredi se tukajšnja uč. plača v 2 plač. red. Jaz bi bil sam rad tega tukaj dočakal in za vselej tu ostal, toda ker sem uže 4 leta v praksi, sil jo me odnošaji obiteljstveni, da si uže letos poboljšam gmotni položaj, kar sem pa le s tem pogojem storil, da zopet ostanem mej svojimi rodoljubi na novejši službi. Tukajšnji seljaci mi radi (do tega časa, da se plača poviša) za 100 fl. priboljšajo iz svojega žepa, toda jaz sam nemam pravice, da bi se odpovedal novejši službi.

Iskreno želeči, da bi se napredovalo na polju narodne prosvete mej Istrskimi Slaveni, osobito pa, da bi se ono seme, koje sem letos zaplodil mej tukajšnjo šk. omladino (jako talentirano), dalje obdelovalo do zrelega sada, ne pa puščalo, da bi je plevel prerasel. — Želim iz srca, da bi ne bila ta škola bodoče leto brez učitelja.

Komur se poljubi orglanje v Brezovici ($\frac{3}{4}$ ure odtod) za 100 fl. na leto, može imeti tudi ta posel. Pernišek, učitelj.

Domače stvari.

— (Do južne železnice) je bila te dni odposlana prošnja, da se mej dozdanje vlake še jeden zložen vlak uvrsti od Ljub-

ljane do Zidanega mosta, oziroma na Štajersko. Ljubljana ima namreč proti severu jako neugodno železnično zvezo. Ob 1. uri po polu dne otide poštni vlak na Štajersko, od tega časa pa do pol štirih v jutro, tedaj v celih 14 urah nij nobenega vlaka, s katerim bi se mogli ljudje voziti. Tudi proti Ljubljani iz Štajerskega so jednako neugodne razmere, ker od treh v jutro pa do treh po polu dne nobeden vlak za ljudi ne pride v Ljubljano. Obrnile so se tedaj vse občine mej Ljubljano in Zidanim mostom, okrajne sodnije v Litiji in Ratečah, okrajno glavarstvo v Litiji, rudniška podvzetja v Trbovljah, Zagorju, in Hrastniku, župnije itd. do južne železnice s prošnjo, naj tovorni vlak, kateri uže zdaj se vozi ter pride iz Štajerskega ob 8. uri zjutraj v Ljubljano, ob 6. uri zvečer pa iz Ljubljane proti Štajerskemu otide, v zložen vlak s kojim se smejo tudi ljudje voziti. Trgovinska zbornica je gorko podpirala to prošnjo in južna železnica menda ne bode odrekla. Ker pa se prošnja glasi samo za vlak od Ljubljane do Zidanega mosta opozorujemo štajerske okraje do Maribora, naj bi ob jednom se obrnili do južne železnice da bi ta zložen vlak, ako se vpelje, naprej šel do Maribora. Zlasti za laški in celjski okraj bi taka zveza bila jako ugodna. — Ali je ljubljanski magistrat v tej za ljubljansko mesto vsakako važnej stvari kaj storil, nam nij znano.

— („Slovenski učiteljski koledar“) za leto 1877. Naznanjamo, da smo dali to knjižico na 3 različne načine vezati. V papir vezanemu koledarčku je cena 40 kr. (znižana za 10 kr.); v platno vezanemu z obilnim pisnim papirjem 50 kr., v platno vezanemu z zlatim obrezom in žepom iz platna pa 60 kr. S tem upamo, da smo različnim željam ustregli. V Ljutomeru 22. avg. 1876. Odbor „Učiteljskega društva za slov. Štajer“.

— (Odpretje novega strelišča) pod Rožnikom bode v nedeljo. Celo zidanje, pravijo izvedenci, je jako nepraktično in da je tudi kraj nevaren za sprehajalce in ekvipaže to bode prihodnjost pokazala.

— (Ogenj.) Včeraj o polu dne razanésla je naša požarna straža po mestu glas, da v iškej Loki na ljubljanskem močvirju gori. Ljubljanske požarne straže zastopniki so se

— „Jaz se odrečem od svojega strela,“ reče Sanin in vrže svoj samokres na zemljo.

— „Jaz tudi nijsem namenjen nadaljevati dvoboja,“ vsklikne Dönhof in tudi vrže samokres na zemljo.

On se gane z mesta — in neodločno drži roko naprej. Sanin se mu hitro približa — in jo stisne. Oba mlada človeka se smehljaje pogledata drug drugega — in lici oboju oblije rudečica.

— „Bravi! bravi!“ spregovori, kakor blazen, Pantaleone, ploska z rokama in pribeži z grma; doktor pa, ki se je bil vsedel na strani na posekano drevo, vstane hitro, izlije vodo iz vrča — in otide počasi šantaje, proti robu gojzda.

„Časti je zadovoljeno — in duel je končan!“ se oglasi pl. Richter.

— „Fuori!“ še jedenkrat po svojem spominu zagarbne Pantaleone.

Ko so se od gospodov oficirjev poslovili in se vsedli v kočijo, je čutil v sebi Sanin, ako uže nezadovoljnost, ipak nekako lehkobo,

kakor po prsetani operaciji. Ali jelo se je tudi drugo čuvstvo gibati v njem, čuvstvo enako stidu.

Laž, navadna oficirska ali studentovska budališčina se mu je zdel depašnji dvoboj, v katerem je on upravo zdaj izzigral svojo ulogo. Spominjal se je na flegmatičnega doktorja, spomnil, kako se je ta smijal — to je nagrbanič nos, ko ga je videl iti iz gozda skoraj da ne pod roko z baronom Dönhofom. In potem, ko je Pantaleone izplačeval doktorju idoče 4 dukate . . . „Eh! To nij bilo dobro.“

Da; vse to je Saninu mrzelo in mu bilo stidno . . . ali od druge strani . . . kaj mu je bilo storiti? Ali bi ne bila ostala nekaznovana predrznost mladega oficirja, ali bi ne bil on ostal jednak g. Klüberu?

On se je zastavil za Emo, branil jo . . . tako je; ali ipak ga je vznemirjalo na duši in bilo mu mrzljivo in stidno.

Zato pa se je Pantaleone veselil! Na hip se ga je polotil ponos. Zmagonosni general, vračajoč se iz dobljene bitke, bi se ne oziral

z večo samozadovoljnostjo. Vedenje Sanina ob času dvoboja ga je zadovoljnostjo napolnilo. Veličal ga je kot heroa — nij hotel slišati ne njegovega opominjanja in ne njegovih prošenj. Prilikoval ga je z monumentom iz mramora ali medenine — s kipom komandanta v D. Juanu! Vedel je za samega sebe, da se ga polastila nekaka zmedenost; — „ali vedite, jaz sem umetnik, pristavi on — imam nervozno naturo, vi pa — ste sin snegov in granitnih skal.“

Sanin zares nij vedel, kako bi pomiril razburjenega umetnika.

Skoro na ravno suhem mestu na cesti, kjer so dve uri poprej našli Emila, je ta iznova skočil izza drevesa in z radostnim krikom na ustnaih, pomajevaje s klobukom nad glavo priskakal in prihitel naravnost h kočiji, in malo da nij prišel pod kolesa, in ne čakaje da bi se konji ustavili, je splezal do zaprtih duri — in v jednomer vpil na Sanina.

(Dalje prih.)

takoj z dvema brigadicami odpeljali gasit. Natančnejšega poročila ob intenzivnosti požara še nemamo.

Razne vesti.

* (Poslavljenje.) Gospod dr. Conrad baron Eibesfeld, sedanji vladni vodja na spodnjem Avstrijskem je dobil od cesarja veliki red Franc Jožefov. Mož je nekdaj vodil vlado na Kranjskem, ali dežela mu ne ve posebne zasluge.

* (Orožje) se iz Dunaja in naših krajev ne sme na Hrvaško in sploh ne v južne kraje izvažati.

* (Velikanski požar.) V Pragi, na Karolininej strani je izgorela ravnokar orjaška oljarna Burjankova. Ogenj je bil strašan in nevarnost tem večja, ker je v bližini praška plinovarna, in se je bilo bati njene eksplozije. Ali k sreči so ogenj lokalizirali. Zgorelo je mej družim 500 centov olja in deset tisoč hlebov stlačenega ripsa. Škoda še nij cenjena, ali je vsak način velikanska.

* (Razbojniki.) V Liki na Hrvaškem so razbojniki udri v krčmo Jakoba Vojvodica v Ploči, vzeli mu ves denar in ga potem ustrelili. Nobenega nij še oblast v roke dobila.

* (Renitenten škof.) Škof v francoskem mestu Countances-u, nekov Msgr. Bravard nij hotel dosedaj proglasiti po svojej škofiji vatikanskih dekretov. Vsa opominjevanja iz Rima nijso pomagala nič in naposled so ga pustili pri miru, ker so vedeli, da zavoljo bolehnosti tako ne bode več dolgo časa živel. Pred kratkim je mož umrl. Njegovega naslednika Msgr. Germaina pa je bila prva skrb, da je v škofijski cerkvi proglasil omenjene dekrete 23. julija t. l., pri katerej svečanosti je bilo navzočih čez 400 duhovnikov, in mnogobrojna verna množica.

* (Spomin Nikolaju Lenavu.) Znamu nemškemu pesniku Nikolaju Lenavu vzdali so v zid rojstne hiše v ogerskem mestu Čata-du kamnito ploščo. Na nji so zadolbene nemške besede: „Tu se je rodil pesnik Nikolaj Lenau, 13. avgusta 1802; pod njimi pa: „Welt befreien kann die Liebe nur! Lenau.“

* (Možitev angleške kraljice.) Naj mlajši hči angleške kraljice, Beatriks, se bode bajé v kratkem poročila. V zakon jo dobi ud domačega plemstva, markiz Stafford, najstarejši sin vojvoda Sutherland. Ženin bode po smrti očetovej najbogatejši in največji zemljiški posestnik na Angleškem. Le-ta pa je uže druga hči kraljice Viktorije, katera dobi v zakon uda domačega plemstva. Tudi princzinja Lujiza se je nekdaj doma na Angleškem poročila. Za angleške razmere so to pomembni pripetljaji in drugod po Evropi bi se pač ne mogli prigoditi!

* (O svitlo-in temnolasih) predaval je pri antropološkem kongresu v Jeni profesor Schaafhausen. On trdi, da imajo modre, ali sploh svitile oči v nasprotju s temnimi mnogo manj pigmenta (barvene tvarine),

in vzrok tega pomanjkanja v „lepih modrih očeh“ išče učeni g. profesor v slabem živežu in v nepopolnej organizaciji. Tako najdemo tudi na kmetih mnogo več plavolasih, nego brinetnih ljudi, ker živež prvih, kakor sočive, krompir in enake tvarine nema toliko redilnih snovij nego živež po mestih bivajočih, kakor meso, pivo in druge reči. Tudi mraz in gor-kota posebno vplivata na razvitek one barvane snovi, tako da najdemo na severu navadno le plavolasce. Večjo životno energijo imajo ti zadnji, in dožive večjo starost nego brinetni, katerim pak je večja pomnožilna moč lastna. Zato se otroci mešanih starišev skoro navadno za brinetnim rodi. teljem odločijo. Profesor Schaafhausen je svoje trditve dokazoval z jako interesantnimi statističnimi zaznamki, sestavljenimi z mnogim trudom.

23. avgusta:

Evropa Erjavec iz Trsta. — Carbonari iz Benetk. — Winter iz Novega mesta. — Schwarzhofner iz Trsta.

Pri morju: Moese iz Dunaja. — Triler iz Zadra. — Neuman iz Dunaja. — Karafit iz Dunaja. — Szanstanic iz Dunaja. — Smolnik iz Rateč. — Stangi iz Dunaja. — Benedicich iz Trsta. — Untigam iz Dunaja. — Stitz iz Trsta. — Hart iz Laz. — Cheli iz Dunaja. — Brleki iz Trsta.

Pri morju: Zupančič iz Dunaja. — Jüst iz Maribora. — Jelenc iz Dunaja. — Asno iz Trsta. — Bohutinsky iz Dvora. — Schobota iz Berlina. — Pelegrini iz Reke. — Schaffer iz Gradca. — Angl iz Spljeta. — Cadicek iz Dunaja.

Pri zamorci: Gall iz Kranja. — Kaiser iz Gradca.

Pri mestu Ljubljana: Bergant, Vranko iz Gorenjskega.

Dunajska borza 24. avgusta.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovih	66 g d.	35	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	69	90	
1860 drž. posojilo	111	25	
Akcije narodne banke	856	—	
Kredine akcije	140	70	
London	121	65	
Napol.	9	71 1/2	
C. k. cekini	5	86	
Srebro	102	40	

vsem bolnim moč in zdravje brez leka

in brez stroškov po izvrstni Revalescière du Barry

v Londonu.

30 let uže je nij bolezn, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; šleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabost in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prelajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučiliščih v Mariboru zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shoreland, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Bréhan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastop.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

Prešlo je uže sedem mesecev, odkar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem vsled prsnih i čut-nicnih bolečinah, in sicer tako, da sam od dne do dne vidno gnih, in to zaprežilo je dolgo časa moje študije. Čul sem od Vaše čudapolne Revalescière pričel sem jo rabiti in zagotovim Vas, da se čutim po mesečnem užitku Vaše tečine in okusne Revalescière popolnem zdrav, tako, da brez najmanjšega tresenja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočam vsem bolnim to primerno prav celo in okusno hrano, kot najboljši pripomoček, ter ostanem Vaš udani

Gabriel Teschner,

slušatelj javnih višjih trgovskih šol.

Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapel, 17. aprila 1862.

Gospod! Vsled neke bolezni na jetrah bilo je moje stanje hušjanja in bolečin vsake vrste sedem let sem strašno. Nijsem mogla niti čitati niti pisati, tresle so se vse čutnice na celem životu, slabo prebavljenje, vedno nespanje, ter sem trpela vedno na razdraženji čutnic, katero me je sem ter tja preganjalo in me ne jedni trenotek na miru pustilo, in pri tem bila sem melanholična najvišje stopinje. Mnogi zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine zlahjali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo Revalescière in sedaj, ko ju uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu. Revalescière zasluži največje hvale, pridobila mi je zopet zdravje in me stavila v stanje, da morem moju društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospod, zagotovjenja moje prisrčne hvalečnosti in popojnega spoštovanja.

Markize de Bréhan.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hušjanji.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici in tišanji v prsih.

Revalescière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, ko pri zdravih.

V piehah pušicah po pol funta 1 gold, 50 kr., 1 funt 2 gold, 50 kr., 2 funta 4 gold, 50 kr., 5 funtov 10 gold, 12 funtov 20 gold, 24 funtov 36 gold.

— Revalescière-Biscuiten v pušicah in Revalescière-Chocolatée v prahu 12 tas 1 gid, 50 kr., 24 tas 2 gl, 50 kr., 48 tas 4 gl, 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gl.

Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunsajaka hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih. V Ljubljani Ed. aahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem oriu“, v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovcu pri lekarju Birnsbacherju, v Spljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Androviču. (27)

Pri banki „Slaviji“ sprejme se mož samic za

uradnega slugo.

Pogoji se izvedo pri glavnem zastopu na glavnem trgu št. 10 v Ljubljani. (262—3)

Anatherinova ustna voda in zobni prašek

izdeljuje Gabriel Piccoli, lekar na dunajskeje cesti v Ljubljani. Tudi najboljši in najcenejši pripomoček za čiščenje ust.

1 škatljica zobnega praška 40 kr.
1 steklenica ustne vode 60 kr.
(53—21)

!!! Živela konkurenca !!!

Ambrožič-eve jezerske kopelji

v Bledu. (231—6)

Novo izdelane, najelegantnejše, najpraktičnejše in najcenejše vseh blebskih kopelj so p. n. gostom vedno na razpolaganje. Cena za

goste 15 kr., za dijake 10 kr.

Tudi ste dve lepi ladiji za goste pripravljene. — Dobivajo se ravno tam tudi po nizkih cenah lepa lesorezna podobarska dela.

!!! Živela konkurenca !!!

Zaloga hišnega orodja

Fr. Doberleta in H. Harischa
v Ljubljani,

v frančiškanskej ulici št. 8 in na dunajskeje cesti št. 79.

Največja zaloga hišnega orodja,

izdelanega navadno lepo, kakor tudi najbogatejšo okinčanega.

ZALOGA

domačih in inozemskih snovi za mobilije, zagrinjal, rolleaux za okna, prtov za mize, koltrov za postelje, kakor tudi preprog.

Prevzemata tudi tapeciranje sob in okinčanje celih stanovanj, hotelov, kopelj, kancelij itd. itd.

Ceniki in narisi pošiljajo se na zahtevanje zastopj, ravno tako oddaje se hišno orodje ali sploh pošiljatev za plačilo na obroke.

Cene so kar najmogoče nizke.

(248—8)